

Sygn. akt II Ka 249/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 lipca 2013 r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	SSO Bogdan Górski
Sędziowie:	SO Jerzy Kozaczuk SO Teresa Zawiślak (spr.)
Protokolant:	st. sekr. sądowy Beata Defut-Kołodziejak

przy udziale Prokuratora Luby Fiłoc

po rozpoznaniu w dniu 17 lipca 2013 r.

sprawy **R. A.** i **P. K.**

oskarżonych o przestępstwo z art. 158 §1 kk

na skutek apelacji, wniesionej przez pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego

od wyroku Sądu Rejonowego w Węgrowie

z dnia 5 marca 2013 r. sygn. akt II K 134/09

zaskarżony wyrok zmienia w ten sposób, że uznaje oskarżonych R. A. i P. K. za winnych czynu zarzucanego im aktem oskarżenia; w pozostałej części wyrok utrzymuje w mocy; zasądza na rzecz Skarbu Państwa od oskarżonych: R. A. kwotę 470 zł, zaś od P. K. kwotę 310 zł tytułem kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

Sygn. akt II Ka 249/13

UZASADNIENIE

R. A. i **P. K.** zostali oskarżeni o to, że w dniu 11 listopada 2008 roku w K. gm. W., powiatu (...), woj. (...), działając wspólnie i w porozumieniu, wzięli udział w pobiciu W. W. (1) w ten sposób, że R. A. bił go rękoma po głowie oraz kopał po całym ciele, natomiast P. K. uderzył go raz ręką w tył głowy w okolice lewego ucha, w wyniku czego W. W. (1) doznał obrażeń ciała w postaci urazu głowy, stłuczenia mózgu w obrębie lewego płata czołowego, odmę śródczaszkowej, złamania kości czołowej po stronie lewej przechodzącej przez zatokę czołową lewą i strop oczodołu lewego, złamanie ściany dolnej i bocznej oczodołu lewego, złamanie ściany przedniej i bocznej lewej zatoki szczękowej, podbiegnięcia krwawego w obrębie powiek oka lewego oraz lewej małżowiny usznej, otarcia naskórka w okolicy jarzmowej, skroniowej i przyuszniczożwaczowej lewej, które to obrażenia spowodowały u niego naruszenie czynności narządów ciała na okres przekraczający siedem dni, czym naraził W. W. (1) na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia albo nastąpienie skutku określonego w art. 156 §1 kk lub 157 §1 kk,

tj. o czyn z art. 158 §1 kk,

nadto **M. C.** został oskarżony o to, że w dniu 11 listopada 2008 r. w K. gm. W., powiatu (...), woj. (...) groził S. R. podpaleniem przy czym groźby te wzbudziły w ich adresacie uzasadnioną obawę ich spełnienia,

tj. o czyn z art. 190 §1 kk.

Zważywszy na pozytywny wynik mediacji pomiędzy M. C. a S. R., konsekwencją której było cofnięcie przez pokrzywdzonego S. R. wniosku o ściganie M. C. o czyn z art. 190 §1 kk, Sąd Rejonowy w Węgrowie postanowieniem z dnia 21 września 2010 roku postępowanie karne wobec oskarżonego M. C. o czyn z art. 190 §1 kk umorzył na podstawie art. 17 §1 pkt 10 kpk w zw. z art. 12 §3 kpk z uwagi na cofnięcie wniosku o ściganie. Postanowienie to jest prawomocne.

Po wydaniu tego postanowienia Sąd Rejonowy w Węgrowie przeprowadził postępowanie karne jedynie w stosunku do oskarżonych R. A. i P. K. i po rozpoznaniu sprawy przeciwko tym oskarżonym, wyrokiem z dnia 5 marca 2013 r. uznał oskarżonych R. A. i P. K. za winnych tego, że w dniu 11 listopada 2008 roku w K. gm. W., powiatu (...), woj. (...), wzięli udział we wspólnej bójce z inną ustaloną osobą w ten sposób, że R. A. uderzał inną ustaloną osobę rękoma po głowie i kopał po całym ciele, zaś inna ustalona osoba oddawała mu ciosy rękoma, natomiast P. K. uderzył inną ustaloną osobę raz ręką w tył głowy w okolice lewego ucha, w wyniku czego doznała ona obrażeń ciała w postaci urazu głowy, stłuczenia mózgu w obrębie lewego płata czołowego, odmy śródczaszkowej, złamania kości czołowej po stronie lewej przechodzącej przez zatokę czołową lewą i strop oczodołu lewego, złamania ściany dolnej i bocznej oczodołu lewego, złamania ściany przedniej i bocznej lewej zatoki szczękowej, podbiegnięcia krwawego w obrębie powiek oka lewego oraz lewej małżowiny usznej, otarcia naskórka w okolicy jarzmowej, skroniowej i przyuszniczożwaczowej lewej, które to obrażenia spowodowały u niej naruszenie czynności narządów ciała na okres przekraczający siedem dni, przy czym w wyniku zdarzenia R. A. i P. K. zostali narażeni na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia albo nastąpienia skutku określonego w art. 156 §1 kk lub art. 157 §1 kk, zaś inna ustalona osoba na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia albo nastąpienia skutku określonego w art. 156 §1 kk, tj. czynu z art. 158 §1 kk i za czyn ten na podstawie art. 158 §1 kk skazał: R. A. na karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności, zaś P. K. na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności; na podstawie art. 69 §1 i 2 kk w zw. z art. 70 §1 pkt 1 kk, art. 73 §1 kk wykonanie orzeczonych wobec oskarżonych kar pozbawienia wolności warunkowo zawiesił tytułem próby wobec R. A. na okres 4 lat, zaś wobec P. K. na okres 3 lat i oddał ich w tym czasie pod dozór kuratora; na podstawie art. 71 §1 kk orzekł wobec oskarżonych R. A. i P. K. kary grzywny w wysokości 160 stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 10 złotych wobec R. A., zaś w wysokości 120 stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 10 złotych wobec P. K.; zasądził od oskarżonych na rzecz Skarbu Państwa od oskarżonego R. A. kwotę 460 złotych, zaś od P. K. kwotę 300 złotych tytułem opłaty oraz obciążył ich poniesionymi w sprawie wydatkami w częściach im przypadających, tj. R. A. w kwocie 1.126,46 zł, zaś P. K. w kwocie 776,46 zł.

Apelację od powyższego wyroku wniósł pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego W. W. (1) zaskarżając orzeczenie w całości. Na podstawie art. 427 §2 w zw. z art. 438 pkt 3 kpk skarżący zarzucił błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za jego podstawę, a wyrażający się nieprawidłowym przyjęciem, że oskarżeni R. A. oraz P. K. wzięli udział we wspólnej bójce z ustaloną osobą (W. W. (1)) podczas gdy z materiału dowodowego bezspornie wynika, że z chwilą przystąpienia P. K. do szarpiących się W. W. (1) i oskarżonego A. zaistniało przestępstwo pobicia albowiem W. W. (1) był już wówczas stroną wyłącznie broniącą się, nie mającą żadnych możliwości obrony przed dwiema osobami posiadającymi nad nim znaczną przewagę. Na podstawie art. 427 §1 kpk skarżący ten wnosił o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez ustalenie, że oskarżeni R. A. oraz P. K. wzięli udział w pobiciu W. W. (1) względnie o uchylenie wyroku do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Węgrowie II Wydział Karny.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego jest zasadna i zasługuje na uwzględnienie.

Sąd Odwoławczy po zapoznaniu się z aktami przedmiotowej sprawy i pisemnymi motywami zaskarżonego wyroku doszedł do przekonania, że Sąd I instancji w prawidłowy sposób przeprowadził postępowanie karne w tej sprawie, zgromadził wystarczającą ilość dowodów, które pozwoliły mu na ustalenie stanu faktycznego tego zdarzenia, zgodne z rzeczywistym jego przebiegiem. Na podkreślenie zasługuje też fakt, że żadna ze stron procesowych nie kwestionuje tak dokonanych ustaleń faktycznych, zaś apelacja pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego kwestionuje jedynie prawidłowość oceny prawnej tego zdarzenia.

Zgodzić się należy z apelującym, iż Sąd I instancji rozważając cały przebieg przedmiotowego zdarzenia, nieprawidłowo przyjął, iż oskarżeni R. A. i P. K. wzięli udział we wspólnej bójce z ustaloną osobą, tj. z W. W. (1), w wyniku czego także R. A. i P. K. zostali narażeni na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia, albo nastąpienia skutku określonego w art. 156 §1 kk lub art. 157 §1 kk. Przede wszystkim zwrócić należy uwagę, że dyspozycja art. 158 §1 kk jakkolwiek nie zawiera definicji bójki i pobicia, to jednak z dotychczasowej praktyki i jednomyślnego orzecznictwa Sądów w tym zakresie, bójka jest starciem co najmniej trzech osób, z których każda występuje w roli napastnika i atakowanego, zaś w pobiciu występują też co najmniej trzy osoby, z tym, że można tu odróżnić stronę atakującą i atakowaną, przy czym po stronie atakującej muszą występować minimum dwie osoby. Z dowodów zebranych w tej sprawie jednoznacznie wynika, iż faktycznie w pierwszej fazie zajścia doszło do wspólnej szarpaniny między oskarżonym R. A., a pokrzywdzonym W. W. (1), wywołanej przez W. W. (1). Żadna ze stron procesowych nie podważa tych ustaleń faktycznych, że w tej fazie zdarzenia R. A. i W. W. (1) wymieniali wzajemnie ciosy między sobą, przy czym nie dało się ustalić, który z nich zadał cios jako pierwszy. W szarpaninie tej obie strony miały równe szanse. Dowody te również bezspornie wskazują, że w pewnym momencie do osób szarpiących się przyłączył się po stronie R. A. oskarżony P. K., który podbiegł do W. W. (1) i od tyłu zadał mu silny cios w tył głowy. W wyniku tego uderzenia W. W. (1) zachwiał się, upadł na drogę i wówczas R. A. jeszcze dwukrotnie kopnął go w głowę. Pozostałe osoby, występujące w niniejszej sprawie w charakterze świadków nie włączały się do tego zdarzenia, ale widząc, że R. A. i P. K. biją W. W. (1) i kopią leżącego, S. R. zawiadomił o tym policję. Dopiero informacja o wezwaniu policji spowodowała wycofanie się napastników od dalszego bicia pokrzywdzonego. Analiza zachowania wszystkich tych uczestników zajścia prowadzi do jednoznacznego wniosku, że od momentu wkroczenia do bicia W. przez P. K., niewątpliwie doszło do pobicia W. W. (1), a nie do wspólnej bójki. Zgodzić się należy z wywodami pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego, że w sprawie niniejszej doszło do współsprawstwa sukcesywnego, które charakteryzuje się zawarciem porozumienia co do realizacji dokonania czynu zabronionego w trakcie innego czynu zabronionego, w tym przypadku czynny udział P. K. w biciu W. W. (1) świadczy o podjęciu porozumienia P. K. z R. A. co do pobicia pokrzywdzonego, w trakcie szarpaniny A. z oskarżycielem posiłkowym. Nie może budzić wątpliwości, iż przyłączenie się P. K. do tego zdarzenia przyczyniło się do wzrostu sił po stronie R. A., tym bardziej że oskarżony P. K. bez żadnego uprzedzenia zadał W. W. (1) cios w głowę, w wyniku którego ten upadł, a następnie pokrzywdzony otrzymał kolejne ciosy, w tym kopnięcia w głowę, w wyniku których doznał bardzo poważnych obrażeń ciała zagrażających nawet jego życiu. Wbrew przyjętej w wyroku Sądu Rejonowego koncepcji prawnej tego zdarzenia, z dowodów tych w żaden sposób nie wynika, by P. K. był przez kogokolwiek i w jakikolwiek sposób narażony na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia albo nastąpienia skutku określonego w art. 156 §1 kk lub 157 §1 kk. Stąd też Sąd Odwoławczy nie podzielił stanowiska Sądu Rejonowego, iż czyn ten wyczerpuje znamiona bójki trzech osób. Sąd Okręgowy w pełnej rozciągłości przyłączył się natomiast do stanowiska w tym zakresie Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 16 kwietnia 2009 roku w sprawie II AKa 47/09.

W świetle powyższego Sąd Odwoławczy nie zmieniając ustaleń faktycznych Sądu Rejonowego, zaskarżony wyrok zmienił w ten tylko sposób, że uznał oskarżonych R. A. i P. K. za winnych popełnienia czynu zarzucanego im w akcie oskarżenia.

W pozostałej części Sąd Okręgowy utrzymał wyrok Sądu Rejonowego w mocy, bowiem zarówno kwalifikacja prawna tego czynu, jak też podstawa skazania i wymiaru kary nie uległy zmianie, a nadto Sąd nie dopatrywał się żadnych okoliczności, które podważałyby zasadność wymierzenia tym oskarżonym wymienionych w wyroku kar pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem ich wykonania oraz grzywnien uznając, że kar tych w żadnej mierze nie można uznać za rażąco surowe.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy na podstawie art. 437 §1 i 2 kpk oraz art. 636 §1 kpk orzekł, jak w wyroku.